

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

**DG Openbaar Bestuur &
Democratische Rechtsstaat**
Directie Democratie & Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2022-0000546568

Datum 17 oktober 2022

Betreft Uitvoering motie Bisschop/Strolenberg procedure ontslag
waarnemend burgemeester

In het debat over de begroting BZK voor het jaar 2022 is een motie aangenomen van de leden Bisschop en Strolenberg (Kamerstukken II 2021/22, 35 925 VII nr. 30). De motie verzoekt de regering een wetsvoorstel voor te bereiden om de procedure voor het ontslag van een waarnemend burgemeester te regelen. In het commissiedebat Financiën decentrale overheden en versterking lokaal bestuur van 7 april jl. heb ik toegezegd de Kamer rond de zomer van 2022 te informeren (T204847).

Artikel 78 Gemeentewet bepaalt dat de commissaris van de Koning, indien hij dit in het belang van de gemeente nodig oordeelt, in de waarneming van het ambt van burgemeester kan voorzien. Alvorens daartoe over te gaan heeft de commissaris de raad te horen, tenzij gewichtige redenen zich daartegen verzetten. De commissaris treedt ter zake op als rijksorgaan, dus onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK (artikel 81bis Gemeentewet).

De motie overweegt dat een duidelijke wettelijke regeling voor het ontslag van een waarnemend burgemeester wenselijk is. De motie constateert voorts dat de Gemeentewet wel een regeling kent voor benoeming, maar niet voor ontslag van een waarnemend burgemeester. Met die constatering ben ik het niet eens. Hoewel de Gemeentewet op dit punt niet letterlijk spreekt van ontslag, spreekt het artikel evenmin van een benoeming. In plaats daarvan spreekt de Gemeentewet van het voorzien in de waarneming. Met het voorzien in de waarneming is door de wetgever in taalkundige zin zowel bedoeld op benoeming als op ontslag. Dit is ook bevestigd door de Rechtbank Gelderland in de uitspraak van 26 november 2021 (ECLI:NL:RBGEL:2021:6298). De bevoegdheid van de commissaris van de Koning om een eenmaal aangestelde waarnemend burgemeester ook uit het ambt te ontheffen, staat dus niet ter discussie. Wel dient de commissaris daarbij een zorgvuldige procedure te volgen, met inbegrip van een deugdelijke motivering, zoals ook door de rechter is gesteld.

Ik ben het eens met de indieners van de motie dat de wettelijke regeling duidelijk moet zijn. Ik zal dan ook uitvoering geven aan de motie door bij een volgende gelegenheid tot wijziging van de Gemeentewet artikel 78 te moderniseren, door expliciet te maken dat de commissaris van de Koning een waarnemend

burgemeester kan benoemen, schorsen en ontslaan. Deze wijziging zal te zijner tijd dan ook worden doorgevoerd in de Ambtsinstructie commissaris van de Koning, nu dit zoals gezegd een bevoegdheid van de commissaris als rijksorgaan is. Tevens zal in de Provinciewet (artikel 76) het door de regering voorzien in de waarneming van de commissaris van de Koning op overeenkomstige manier gewijzigd worden.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot

**DG Openbaar Bestuur &
Democratische
Rechtsstaat**
Directie Democratie &
Bestuur

Datum

Kenmerk
2022-0000546568